

FRESKA TRIPA KOKOLJE U CRKVI SV. ANE U PERASTU

Gracija Brajković

UDK 726.591(497.13) „17”:
929 Kokolja, T.
Izvorni znanstveni rad
Gracija Brajković
Perast

U kratkom članku autor donosi nove arhivske podatke o freskama Tripa Kokolja u crkvi sv. Ane u Perastu. Kokolja je fresku s prikazom Bogorodice i sv. Ane, sv. Lucije i sv. Katarine naslikao 1708. godine. Slikar se na fresci i potpisao.

Na brdu oko pola kilometra od Perasta postoji crkva sv. Ane, nekada zvana Sv. Veneranda. Pred crkvom je livada, i u narodu je sačuvano predanje da je tu bilo groblje, bez humaka i kamenih oznaka. Nedaleko crkve su lokaliteti Gornja Kučišta, Donja Kučišta, Gradina i Gradac, što nam dokazuje da su tu nekad bila naselja. O ovom stanovništvu piše Drago Martinović.¹ Srećko Vulović iznosi da su ovo bili hajduci.²

Crkva se izdržavala taksom od prodaje rujevine i ribe na peraškoj pjaci. I ova crkva imala je svoje crkvinare (prokurate). Godine 1683. to su bili don Antun Zambella, opat i Tripo Kokolja, slikar. Baš te godine izgorjela je oltarska pala pa je izrađena nova, i za nju plaćeno 30 lira.³ Možemo pretpostaviti da ju je izradio Tripo Kokolja, koji je te godine bio crkvinar te crkve.

Ne zna se iz kojeg je razloga oltarska kapela te crkve 1708. godine srušena i ponovo sagrađena.⁴ Tada je na čitavom istočnom zidu te kapele Tripo Kokolja

¹ Muzej grada Perasta, Obiteljski arhiv Visković u Perastu LXI, Rukopis Draga Martinovića, 8.

² *Srećko Vulović*, Cenni storici di Perasto, 13 v. Rukopis kod nasljednika Ljuba Dabinovića u Dobroti. Vidi i Muzej grada Perasta, Općina Perast V, O hajducima i naseljima na peraškom brdu.

³ Laus Deo, adi 8 maggio 1663. Libro della Chiesa di S. Veneranda nel quale appariscono le spese e la riscossione delle sue minelle, sotto l'administrazione del Signor Triffon Cocoglich e me Don Antonio Zambella, Procuratori fatti dalla Comunità; onde nella Chiesa suddetta trovassimo la Palla dell'Altare brusata e ridotta in cenere; perciò fecimo l'altra, che hora si riverisce sopra l'Altare.

Nadžupski arhiv Perasta, Knjiga računa crkve sv. Ane, I, str. 1 i 2. U daljnjem tekstu NAP, Knjiga računa.

Spese fatte per la detta Chiesa. Prima fecimo la Palla per l'Altre e costa moneta piccola Lire 30. (Ova stavka nije datirana, ali poslije nje slijedi stavka iz 1693. g.). NAP, Knjiga računa, 1.

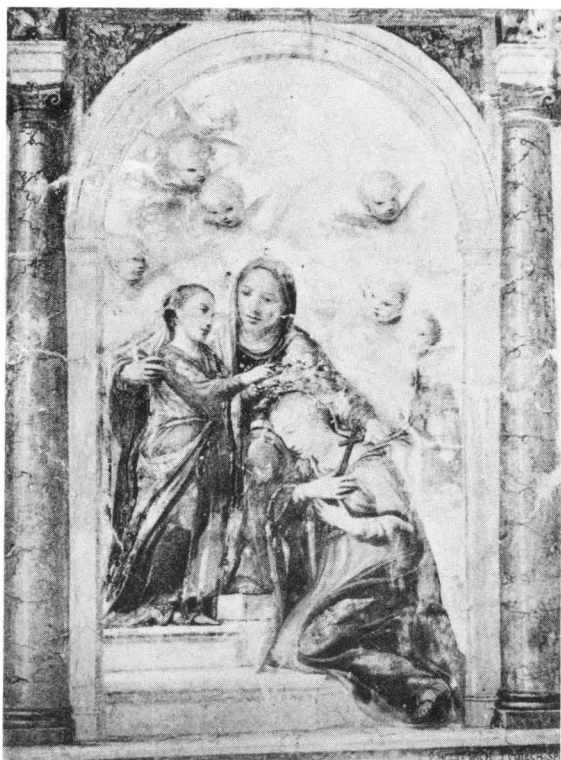
⁴ Laus Deo, A 12 Magio 1708. per li manavali che li ho fatto butar la capella Lire 6:8. NAS, Knjiga računa, 58.

Tripo Kokolja, Freska u crkvi sv. Ane u Perastu

Tripo Kokolja, Sv. Katarina, Perast, crkva sv. Ane

Tripo Kokolja, Sv. Ana i Bogorodica krune Sv. Venerandu, Perast, crkve sv. Ane

izradio fresku, koja je i sada sačuvana, iako u dosta lošem stanju. U knjizi računa Kokolja je oslovljen sa „Signor Pitor” i zabilježeno je da mu je za fresku isplaćeno 56 lira.⁵

O ovoj freski prvi je pisao Srećko Vulović i kaže da je to „radnja početnika, te je lasno da je Kokoljić izradio još kao dječak prije nego je otišao u Italiju učiti slikarstvo”.⁶ Ovu Vulovićevu tvrdnju o tobožnjoj početničkoj radnji ponavljaju i kasniji Kokoljini biografi.

Freska dijeli čitav prostor na tri dijela, iluzionistički ocrtavajući mramorni oltar s dva stupa i tri nejednake niše. U većoj i središnjoj niši prikazana je sv. Ana u sjedećem stavu kako grli malu Mariju, a ova stavlja cvjetni vijenac na glavu sv. Venerande. U gornjem dijelu slike je grupa malih anđela. U lijevoj niši prikazana je sv. Katarina s kolom znakom svog mučeništva, a u desnoj niši sv. Lucija s očima na pladnju, znakom njenog mučeništva. U donjem dijelu freske slikar se potpisao ovim zapisom:

⁵ Laus Deo. A 12 ottobre 1708. Per le spese che sono andate nella pitura della capella con li manavali Lire 25–13. Al Signor Pitor Lire 56. NAP, Knjiga računa, 58.

⁶ S. Vulović, *Gospa od Škrpjela*, Zadar 1887, 112. Fotografije freske donosi K. Prijatelj, *Slikar Tripo Kokolja*, Rad JAZU 287, 1952, sl. 7-8.

Tripo Kokolja, Sv. Lucija, Perast, crkva sv. Ane

V MOLITVACH TVOIECH SPOMENISE OD MENE GRESCNICA
TRIPO COCOGLIA PITVR MOLIM

Kao što vidimo iz arhivskih podataka, Kokolja je imao oko 47 godina kada je izradio fresku u crkvi sv. Ane i tada je bio u naponu svog stvaralačkog rada. Freska dokazuje da u tom rodu slikarstva nije bio na visini svojih ostvarenja na platnu i dasci.

GLI AFFRESCHI DI TRIPO KOKOLJA NELLA CHIESA DI S. ANNA A PERAST

J. Brajković

Nel suo breve articolo l'autore riporta nuovi dati archivistici sull'esecuzione degli affreschi di Tripo Kokolja nella chiesa di S. Anna a Perast. Nell'anno 1683 l'artista è ricordato come procuratore di questa chiesa, allora intitolata a S. Veneranda. La cappella dell'altare di questa chiesa nel 1708 fu demolita e nuovamente costruita, Tripo Kokolja affrescò la parete orientale con una rappresentazione della Madonna con S. Anna, S. Lucia e S. Caterina. Nella nicchia centrale S. Anna siede con Maria bambina che incorona S. Veneranda. In basso il pittore si firmò come „Tripo Cocoglia pitvr”.